

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), MARCH 29, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 72

ANGLEŠKA ZRAČNA SILA JE ZOPET NAPADLA BERLIN

Na mesto je bilo vrženih nad 900 ton bomb. — Mesto je izgledalo kot ogromen vulkan.

PLAMENI SO BILI VIDNI 900 MILJ DALEČ

LONDON, 28. marca. — Anglijski težki bombniki so s nočnim napadom na Berlin najhujši napad med vojno, napad, o katerem pravijo v Londonu, da je bil dvakrat hujši kot najhujši napad, ki ga je izvedla kdaj nemška zračna sila na London.

Berlin — ogromen vulkan
V soboto ponoči je priletelo na Berlin veliko število težkih angleških bombnikov, ki so vrželi na nemško glavno mesto v pol ure trajajočem napadu nad 900 ton težkih eksplozivnih bomb, to je po 30 ton bomb na minuto. Nad mestom so švigale mase plamenov, kakor da je mesto ogromen vulkan. Ameriški bombniki, ki so jih spremljala angleška bojna letala, pa so izvedli silen napad na mesto Rouen v Franciji. Naslednjega dne so angleški in ameriški bombniki napadli Holandijo in Belgijo.

Japonsko brodogradništvo zbežalo pred ameriško mornarico

Oro zaliv je napadlo 40 japonskih bombnikov, od katerih so jih zavezniški letalci 13 sestrelili.

WASHINGTON, 28. marca. — Ameriška mornarica je preprečila in zavrnila napad japonskega bojnega brodogradništva na Aljasko. Mornariški departament poroča, da je ameriško vojno brodogradništvo na oddelek japonske mornarice, ki je plul proti Aljaski, napadlo. Sovražni letalci so obstojali iz dveh letal, štiri rusilcev in dveh torpedov. Ameriško brodogradništvo je pričelo na veliko razstreljevanje japonsko mornarico, ki je izmenjavala z ameriško nekaj strelav, nato pa se obrnila ter odplula proti zapadu.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, ponedeljek, 29. marca. — Japonska zračna sila je večkrat napadla s štiridesetimi letali Oro zaliv, kjer je pogrezala nekaj majhno zavezniško torpedov. Toda ta napad je plačala japonska zračna sila najmanj s petdesetimi letali. Vsega skupaj je bilo spravljeno iz boja 25 japonskih letal.

FAVORIZIRANJE IZDAJALSKIH DUHOVŠČINE

LONDON, 27. marca. — Karloviški izdajalec Vidkun Quisling skrbi za sebi vdane ljudi, je razvidno iz sledečega: Nedavno je bilo pri njem v izdaji 30 kvizlinskih duhovnikov. Quisling jim je postregel s cigareti in vinom. V finim zganjenem. Ko pa so odhajali, jih je Quisling obdaril s posebnimi racijami mesa, kave, moka, kavo, sladkorjem in drugimi dobrotami, ki niso dovolj skupne Norvežanom.

Vojaška kuhinja na Guadalcanalu

Na sliki vidimo vojaške kuharje v poljski kuhinji na Guadalcanalu, zaposlene s kuho, da nasitijo lačne vojaške.

Nemci imajo pripravljenih proti invaziji Evrope milijon mož

S skrajšanjem svojih črt v Rusiji, jim je mogoče spraviti skupaj milijon mož "strateške rezerve." — Rusi niso zdobili nemške udarne moči.

LONDON, 26. marca. (Piše Harrison Salisbury). — Zavezniški vojaški opazovalci izjavljajo, da ima Hitler na razpolago "strateško rezervo" milijon mož, katero spravi po potrebi lahko na dva milijona mož za obrambo Evrope pred angleško-ameriško invazijo.

Izravnanje nemških črt v Rusiji pod pritiskom sovjetskih armad bi sprostito en milijon mož, dvakrat tako veliko število pa, če se Nemci odločijo še bolj skrajšati v Rusiji svoje obrambne črte ali pa preiti tam popolnoma v defenzivo.

Vporaba rezerv
Kako bi Hitler uporabil te svoje strateške rezerve, to bodo odločili dogodki prihodnjih par mesecev. Ako bi prišel Hitler do zaključka, da Anglija in Amerika ne bosta udarili pred poznim poletjem ali zgodnjim jesenjo, tedaj ni dvoma, da ne bi pričel v Rusiji še ene ofenzive. Ali se bo Hitler še lotil Rusije? Toda malo verjetno je, da bi se Hitler še enkrat lotil Rusije, izvemši če mu poveljniki njegovih podmornic sporoče, da potaplja v tako velikem številu zavezniške ladje, da bo zavezniškim nemogoče pričeti ofenzivo v velikem obsegu.

Izjave berlinskega časopisa

Berlinsko časopisje bahato izjavlja, da s skrajšanjem ruske fronte niso bile sproščene samo rezerve na odnotni fronti, temveč tudi ob evropski obali. — "Nemško vrhovno poveljstvo je docela pripravljeno na udar, pa naj pride od katere koli strani," pravi "Berliner Boersen Zeitung."

Teritorialno je ruska pozicija letos boljše kakor lansko leto, toda tudi tu je neugodna stvar, ki bi se jo moglo sumarizirati sledeče:

Sumarizacija položaja
1. Rusi so dovršili polovico svoje naloge, ki je stremela za tem, da izčisti Nemce iz utrdb v Ržev-Smoljenski okrajih, toda Nemci so še vedno gospodarji Smoljenske, Vitebske, Brijanske in Orla.

2. Situacija južno od Harkova je precej podobna lanskemu položaju in z zopetno izgubo Harkova je ostal ta važen kraj, ki služi Nemcem za odskok, še vedno v njihovi oblasti.

3. Velik ruski čin je bil vzdržanje Stalingrada in zopetno zavajevanje polovice Donskega bazena, kar bo povzročilo, da bodo Rusi, če se bodo mogli tukaj vzdržati, v nekoliko boljsem položaju kakor so bili lansko leto.

Nova grobova

MARY KAPLA

Včeraj popoldne ob 4. uri je umrla na domu na 1107 Addison Rd., Mary Kapla, rojena Mežnaršič, stara 58 let. Pokojnica je bila doma iz vasi Drska pri Novem mestu, odkoder je prišla v Cleveland pred 39. leti. Tukaj zapuša soproga Vincenta, tri sinove Johna, Pvt. Franka in pet hčera, Mary Eppich, Louise Gerbec, Pauline Novak, Angelo Kassimatis in Julijo Sporic ter vnuke. Bila je članica podružnice št. 25 S. Z. Z.

Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen.

JOSEPH PENKO

V soboto zjutraj okrog 9:30 ure se je pripetila nesreča na New York Central železnici, ki je zahtevala življenje rojaka Joseph Penko, p. d. Jerenov, star 72 let. Stanoval je na 14930 Sylvia Ave. Tukaj zapuša sestro Antonijo, omoženo Repič, stanujočo na 765 E. 156 St.

Pokojni je bil doma iz vasi Čepno, fara Košana, kjer zapuša več sorodnikov. Tukaj je bival 35 let. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:45 uri iz Želotovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje ter nato na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnikoma ohranjen blag spomin, preostali pa naša sožalja!

ODLOČILNE BITKE V SEVERNI AFRIKI

Rommelove čete so ogrožene od štirih strani. — Uspoda Tunisijske se utegne odločiti tekem prihodnjih 24 ur.

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 28. marca. — Nekaj angleška kolona, ki je obšla utrjeno Mareth črto, se nahaja samo še petnajst milj od točke, kjer bo zaprla past četa maršala Rommela.

V centralni Tunisijski so ameriške čete zavzele Fondouk, kjer tvorijo nadaljno nevarnost Rommelu v slučaju, če bi se slednji odločil zbežati v severni smeri proti obali. Prav tako napreduje angleška prva armada v severni Tunisijski.

Velika zavezniška ofenziva je v polnem teku in odločitev teh važnih bitk utegne priti v štiri in dvajsetih urah.

Četrto nevarnost maršalu Rommelu pa tvorijo francoske čete, ki prodirajo preko Ouseltia doline.

Angleška osma armada je prodrla deset milj daleč ter dospela do El Hamme, kjer je velika sovražna zračna baza.

Pregled tajejev

Samo še par dni imate časa, da si preskrbite avtno licenco za tekoče leto, ter da si daste pregledati avtomobilske tajeje, kot zahteva zakon. Kdor ne bo imel tega urejenega do 1. aprila, bo podvržen kazni. Tajeje si lahko daste pregledati v prostorih poznane rojaka Globokarja, ki vodi postajo Globokar Service Station, 1075 E. 185 St. Citajte tozadevni oglas v današnji številki Enakopravnosti.

NOVE DOLOČBE O VREDNOSTI TOČK RACIONIRANIH ŽIVIL

Danes je postalo polnomočno racioniranje mesa, masti in olja. — Vrednost točk nekaterih živil znatno znižana.

ZA NEKATERE ŽIVILA SPLOH NI OMEJITEV

WASHINGTON. — Pričenši z današnjim dnevom ponedeljkom, se bo zahtevalo od danes naprej samo 9 točk. Za kanto paradiznih sokov manj modrih racijskih znamk, dočim se za češplje in evice ali rozine sploh ne bo zahtevalo nobenih znamk. Tako je naznanil v soboto večer Urad za administracijo cen, ki je uvedel ob tej priliki nekaj izprememb glede vrednosti točk procesiranih živil.

50-odstotno znižanje vrednosti točk
Vrednost točk za "suhe juhe" (dried soups) je bila znižana za 50 odstotkov, več točk pa se bo zahtevalo za fižol v kositrnih škatljah, za "catsup" ter za čili omako, mezo paradiznikov, za jabolčno mezo ali applesauce, za sadni cocktail, breskve in za "pineapple".

Prodaja živil zastala

Redukcija vrednosti točk za sadne soka sega vse do 60 odstotkov. Redukcija vrednosti točk teh živil je bila uvedena, ker se omenjena živila niso prodajala, kakor se je pričakovalo. Nove določbe
Največja redukcija je bila določena pri 46-urnih kositrnih škatljah soka. Za škatlo groznega soka te velikosti se je zahtevalo v marcu 23 točk, dočim se bo zahtevalo od danes naprej samo 9 točk. Za kanto paradiznikov ali pineapple, ki vsebuje 46 unč in za katero je bilo treba dati doslej 32 točk, se bo zahtevalo samo 22 točk.

Neomejena prodaja

Jabolčni sok se sme prodajati brez vseh omejitev, kakor tudi rozine, češplje in drugo posušeno sadje. Tozadevno se motivira, da se tako sadje v prihajajočih poletnih mesecih pokvari, dočim bo na drugi strani dovolj jabolč, ki se jih bo lahko posušilo ali pa stisnilo za sok.

Uveljavljanje novih odmerkov

Kakor rečeno, postane nova veljavna točka polnomočna danes zjutraj, ko stopi v veljavo tudi racioniranje mesa, sira, "kananih" rib in olja ter masti. Temeljna racija ostane kakor je bila prvotno določena, namreč 48 točk na mesec za osebo.

Znamke za meso, ki postanejo veljavne danes, so rdeče A, znamke v isti knjižici. Prihodnji teden pa se bo lahko vporabila neoparabljena rdeča A znamke in rdeče B znamke, dokler prestane po prvih štirih tednih, to je 30. aprila, veljavo vseh teh znamk za meso.

Mehiška mladina zahteva otvoritev druge fronte

Dijaki in mladi delavci zahtevajo tudi organizacijo prostovoljnih brigad, ki bi se borile proti nacifašizmu v Evropi.

Mexico City, 28. marca. — Tukajšnja mladina je na svojem velikem javnem shodu zahtevala takojšnjo otvoritev druge fronte proti nacifašizmu v Evropi ter apelirala za naglo organizacijo latinsko-ameriških brigad, ki bi se udeležile v Evropi bojov proti nacifašizmu.

Shod je organizirala Konfederacija mehiške omladine, ki ji pripadajo dijaki in mladi delavci.

Zborovalci so poslali tudi predsedniku Mehike Manuelu Avili Camacho-u petico, v kateri ga pozivajo, na zastavi ves svoj vpliv za takojšnjo osvoboditev španskih antifašistov iz severnoafriških zaporov.

Številni govorniki so zahtevali uvedbo energične akcije proti petokoloncem v Mehiki.

NAPAD NA PROPAGANDISTA

LONDON, 28. marca. — Iz Švice prihaja poročilo, da je bil tekom zatamnitive v Italiji napaden Mario Apellius, vodja italijanske propagande, ki je v Italiji to, kar je Goebbels v Nemčiji. Napaden je bil, ko se je vračal z radio-postaje, kjer je poizkušal potom radia omaložiti učinke angleškega zračnega napada.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Na ruski fronti ponohujejo splošni boji

Bojevanje ovira pomladno vreme, ki izpreminja stepo v močvirja, kjer je otežkočeno ali onemogočeno manevriranje tankov.

Ruske čete so strle vedno šibkejšo nemško poizkuse prekoračenja Donca vzhodno od Harkova v Ukrajini, dočim so izvojevali Rusi lokalne uspehe tudi na centralni fronti.

Pri Belgorodu je neka ruska edinica pobila 200 Nemcev. Rusi ne priznavajo padca kraja Sevsk, ki leži 170 milj severozapadno od Harkova.

Nemci poročajo, da je ta kraj padel po večdnevni srđiti bitki na nož.

Na centralni fronti je pomladansko odtajevalno vreme zaviralo rusko prodiranje proti Smoljensku, kjer operirajo zdaj tanki z največjo težavo. Zaradi pomladanskega tajanja ni pričakovati in Rusije prihodnjih šest tednov vesti o večjih podvigih, ki bodo morali čakati, da se zemlja osuši in otrdi.

Dar za "Rdeči križ"

Potom našega urada je v soboto izročil \$5.00 v sklad Rdečega križa poznani rojak Anton Kokal, stanujoč na 5354 St. Clair Ave.

Klub "Ljubljana"

Seja kluba "Ljubljana" se vrši v torek večer, dne 30. marca, ob 8. uri in sicer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeni, da se udeležijo.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

LONDONSKI TIMES O SLOVENCIH

Dne 29. januarja je prinesel najuglednejši angleški časopis, londonski Times, izpod peresa svojega diplomatskega dopisnika izredno dolg in dokumentiran članek o odporu Slovencev. Vsebinska tega važnega dopisa je naslednja:

Odpor in nepokornost balkanskih narodov še nista ponehala in bosta najbrže še narasla, ko bodo zvedeli Jugoslovani in Grki, da Nemci sami že postajajo nervozni in se vzpričo najnovejših fuhrerjevih ukrepov udajajo malodušnosti, ker uvidevajo, da bodo zdaj tudi oni sami pod terorističnim pritiskom doživeli usodo svojih dosedanjih žrtev.

"Prvi bodo spoznali in razumeli to novo razpoloženje v Nemčiji Slovenci, katerih trpljenje je nepopisno, ki se pa kljub temu še nadalje upirajo v vseh onih delih Slovenije, ki so količkaj pripravi na oboroženi odpor.

"Potniki na progi Maribor-Ljubljana so poročali pred kratkim, da dnevno prevažajo po tej progi v Trst velike količine surovega petroleja v svrhu rafinacije v tovarnah "Aquila" in "Fiat." Potniški vlaki, ki vozijo skozi Slovenijo, se po večini ne ustavljajo, a posluževati se jih smejo le nemški in italijanski, civilni ali vojaški uradni organi. Potniki pripovedujejo, da leže na obeh straneh železniške proge zapuščene vasi, v katerih ni žive duše; to so domovi, popaljeni in porušeni zaradi napadov na železnice. Viadukt v Borovnici, med Trstom in Ljubljano, je bil že trikrat pogrt v zrak; vlaki se plazijo preko začasnega lesenega mostu. Posebni oddelki nemških vojakov stražijo progo in vsakemu vlaku je priključen po en oklopni vagon. Na levi in desni je v pasu, širokem 200 metrov, posekano vse drevje in grmovje."

Široki predeli ozemlja, med Kočevjem in Sv. Petrom na Krasu, še vedno kar mrgole partizanskih čet kljub obširnim operacijam čiščenja, katerim je bilo posvečeno lansko leto.

V Sloveniji, ki se nahaja pod nemško oblastjo, je partizanska akcija ponehala povsod, izvzemši v triglavskem gorskem masivu. V začetku januarja so ustrelili v Celju 50 talcev zaradi "sabotaže prehrane in dezertiranja vojakov."

V nasprotju z zakoni mednarodnega prava, so Nemci uvedli v zasedenih in rajhu priključenih krajih vojaško obveznost. Poročajo, da so naselili svoje ljudi v okolici Krškega in Ftuja, odkoder so deportirali 65,000 ljudi v Nemčijo. Naselili so v teh krajih izseljenike nemške narodnosti iz Besarabije in Wuertenberga. Nacistični gauleiter tega dela Slovenije je v imenu nemške okupacijske uprave obiskal novodošle naseljenike in jim poveljal nalogo, da postanejo na jugu "železni čuvarji nemškega rajha."

Zavojevalec kruto zatira vse ostalo ljudstvo. Najmanj četrtina prebivalstva teh od Nemcev zasedenih krajev, ki je dosegalo 880,000 duš, je bila pregnana, deportirana, ubita, vržena v zapore ali koncentracijska taborišča, vpoklicana v nemško vojsko ali pa pridržana takozvanemu "Arbeitsdienstu." Nemci so sami že objavili usmrtni 1,973 talcev ob raznih prilikah in trde, da so pobili 8,000 partizanov. Šestnajst vasi je popolnoma porušeni in preoranih. Narodni jezik je prepovedan v cerkvah, šolah in v vseh uradih. Od 784 rimskokatoliških duhovnikov jih je ostalo le 24, ki imajo še nadalje pravico, da vrše svojo službo.

Italijani, ki so se bili v začetku obnašali bolj humano od Nemcev, so zdaj ravno tako kruti in krvoločni. Med njihovimi žrtvami se nahaja 46,000 deportiranih, izgnanih, ubitih v teku "operacij čiščenja" ali umorjenih talcev. Te žrtve so nabrali v krajih, katerih celokupno prebivalstvo znaša komaj približno 240,000 duš.

Italijanski in nemški tajni agenti, ki se izdajajo za komuniste, hoteti s temi odvratni mržnjo naroda od Italijanov in jo naprtiti komunizmu, obenem pa dati zavojevalcem novih povodov za izliv še hujskih krutosti, so odgovorni za usmrtni več nego 650 oseb; italijanski časopisi so priobčili 823 slučajev izvršitve smrtne kazni.

V onem delu Slovenije, ki je pod madžarsko okupacijo, je narodno življenje začasno popolnoma uničeno. Nekateri deli naroda so deportirani. Agrarna reforma je preklicana in razveljavljena. Madžarski veleposestniki so znova prevzeli svoja imetja. Ustreljenih je bilo 57 oseb.

Goriški in tržaški škof sta opozorila svetovno javnost na brezsrčne ukrepe italijanizacije, ki je bila na krut način izvedena v onih krajih, ki se nahajajo že 20 let pod Italijo, ki pa so tudi danes še področje, v katerem se vrše požigi vasi, deportacije in ubijanja talcev.

UREDNIKOVA POŠTA

Klub "Ljubljana"

Euclid, Ohio. — "Stoji, stoji, Ljubljana", to je naša himna, katero zapojemo po vsaki seji. Mi tukaj v Ameriki smo še tako srečni, da lahko pojemo svoje mile pesmi kolikor jih hočemo, v stari domovini pa samo še mislijo nanje, ker naša prelepa Ljubljana spada pod sovražnikovo peto.

Pri klubu "Ljubljana" je precej dobrih pevcev in pevk, zato jih pa zadržamo en par lepih po vsaki seji. Imamo pa tudi dober prigrizek in še za poplakniti zraven. To vse je za borih par dolarčkov na leto. Poleg pa naš Frances malo potegne svoje harmonike, da vsaj za par ur pozabimo, da je vojska.

Pr našem klubu je tudi precej vdovcev in vdovic. Marsikateri srečen parček se je že sklenil na zabavi po klubovi seji. Poleti smo imeli izlete v prosto naravo. Kdor se jih je udeleževal, dolgo ni pozabil kako okusno so bile kokeške, pečene na ražnju na prostem. Zdaj izletov ne bo za nekaj časa, ker bomo imeli odmerke mesa — odmerkom gazolina in kofetka smo se pa že privadili. Zato se bomo pa shajali v našem društvenem domu, saj imamo tam tudi lepo senco.

Prijatelji in prijateljice, če katerega veselil pristopiti v naš klub, ga rade volje sprejmemo pod pogojem, "da bo delal za napredek kluba in za veselo zabavo".

Pa še nekaj. Kakor se je predsednik kluba izrazil pred menoj, je njegova največja želja, da bi klub "Ljubljana" korporativno daroval kri za Rdeči križ, ki jo porabi pri zdravljenju ranjenih ameriških vojakov. To ni tako hudo kakor si eni predstavljajo. S tem pa lahko losti pomagamo ranjenecem, oziroma veliko bolj kot če bi zbrali malo vsoto denarja. Saj denar tudi še poleg tega damo, ako hočemo. Pomislimo si lahko koliko vojakov bo izgubilo veliko krvi, ki pa bodo zaradi tega vseeno živeli, če jim je namenjeno živeti, zato pa jaz ne mislim, da bi en pajnt ali dva krvi spravilo koga v prezgodnji grob.

Torej, meščani in meščanke kluba "Ljubljana", izpolnimo predsednikovo željo in tudi mi. Če kateri ve, da nima zadosti krvi, pa bi jo rad daroval, mu za to ne bo nihče zameril. Se vidimo na prihodnji seji, to je jutri večer, 30. marca. Za publicistični odbor

M. Y.

O nedeljski predstavi

Cleveland, Ohio. — Nedeljska predstava slik v Knausovi dvorani mi ni izpadla tako kot sem pričakoval. Od strani vledežbe je bilo O. K. Ljudje so se odzvali bolj kakor sem pričakoval.

Cas za predstavo je bil O. K. samo ena stvar nam je pokvarila predstavo, to je bila dnevna svetloba. Ker smo imeli vso dolgo zimo samo temne in deževne dneve, se niti nisem nadejal, da bo v nedeljo vreme tako poskočilo, toda, ker je bil to prvi spomladni dan, je pa poka-

zalo za vzorec lep svetel dan. Tako me je za prvo preizkušnjo prevaralo. Slike, posebno še slike v barvah in pa dnevna svetloba ne gredo skupaj. Radi tega posetnikom za vdeležbo iskrena zahvala, na drugi strani pa obljubim, da se kaj takega ne bo več dogodilo, tista velika okna v dvorani bomo tako zabili, da še muha ne bo mogla notri pogledati, da bo o pol dneva v dvorani taka tema kakor je ponoči v brlogu.

Ko bi še rajni Jernej Knaus živel bi mi on že preskrbel taka zagrinjala, tako si bomo pe že pomagali na drug način, da bo v dvorani tema. Predstave bomo pa še imeli sedaj v tem času, ki je najbolj za slikovne predstave.

Dohodkov od vstopnine je bilo \$13.82. Od tega je bila plačana najemnina za dvorano \$5 in dva dolarja pomočnikom, da so stvari nanosili v dvorano in nazaj. Ostalo je pa za Rdeči križ \$6.82. Več udeležencev je dalo več kakor je bila vstopnina določena. Hvala iskrena vsem.

Prihodnja predstava bo vse boljša ker bo v dvorani tema. Tisti, ki niso te predstave videli tako, kot bi jo lahko, naj vedo, da bodo prihodnje predstave lahko videli brez vsake vstopnine.

Naj bo obenem tudi nuaznana, da se vrši prihodnja slikovna predstava v novi dvorani poleg nove cerkve v barbertonski slovenski fari, kjer župniku je Rev. Matija Jager. To je 3. aprila v soboto večer.

A. Grdina,
lastnik slik.

Koncert Glasbene matice

Cleveland, Ohio. — Koncerti in kulturne prireditve bodo postale kmalu le racionirana specialiteta. Na srečo, pa je bilo toliko aktivnosti v naselbinah, da vzlic vojnih razmer, še zmorejo gotove organizacije uresničiti svoj zasnovani program.

Med temi je tudi Glasbena Matica, ki ima v svojih, dasi razredčenih vrstah, še vedno krepke in lepe glasove. S tem materialom se da še vedno proizvajati lep in raznoličen program.

Skoda je seveda, da se v teh okolnostih in časih ne pridružijo obstoječim zborom pevci, ki so že peli pri raznih zborih in s tem pomagali obdržati pri življenju to, kar še imamo. O tem se slišijo razna mnenja in čakati bo treba kaj nam prinese bodočnost.

Torej v nedeljo, 4. aprila, bo podala Glasbena matica svoj običajni pomladanski koncert in sicer pod vodstvom g. Ivana Zorman. Vsak dirigent ima svoj okus v izbiri programa. Tako bomo opazili, da pri tem programu prevladujejo zborovske točke. Mnenje g. Zorman je, da daje opera veliko prilike solistom in grupam, zato naj bo koncert posvečen v prvi vrsti zboru kot celoti.

Neoporečno se bo mešani zbor postavil v skladbah kot so: "V spomin Ivanu Cankarju", "dan našnjemu času primerne "Ujedinjena domovina", "Tone sol-

ce, tone" ter znana revolucionarna skladba skladatelja Verdija iz opere "Nabucco". Več podrobnosti o tej operi v februarjski številki "Cankarjevega glasnika". Samo te štiri veličastne točke so vredne vstopnine koncerta. Ne samo, da bodo lepo podane, temveč so po vsebini glasnice svobodne misli. Vsaka izmed teh skladb, bi morala biti ponatisnjena na programu s celotnim besedilom, da bi imeli navzoči tudi pravi užitek o pomenu in vsebini poezije.

Mogoče je naše uho dovolj podvrženo zaokroženim in lahkim melodijam, toda ceniti moramo tudi umetno in težko skladbo. Koncert bo vseboval poleg klasičnih, tudi narodne pesmi.

Ker imamo v osebi dirigenta, tudi skladatelja in pesnika, bomo zapeli njegovo novo skladbo "Ljubi fantič, srečno hodi", namenjeno našim fantom vojakom.

Več podrobnosti o tem koncertu boste razvideli iz priobčenega programa v tem tednu. Pričetek koncerta bo ob 7. uri zvečer. Vstopnina je po 50c, 75c in po dolarju. Ženske v veliko slučajih ne pijejo in tako raje prispevajo za dobro stvar par desetice več na vstopnini. Lepa navada za vselej naj bi bila, da ne bi nikdar štedili na vstopnini pri kulturnih organizacijah.

V imenu obora Glasbene Matice, vas vabi na poset nedeljskega koncerta,

A. S.

Sovjetski urad postavlja na laž Hitlerjeve trditve

Sovjetski informacijski urad se norčuje iz Hitlerjeve izjave, da je padlo doslej samo 542,000 Nemcev.

MOSKVA, 28. marca. — Sovjetski informacijski urad se je danes ponorčeval iz trditve, ki jo je izustil Hitler v svojem govoru dne 21. marca, ko je izjavil, da je padlo doslej v vojni samo 542,000 Nemcev.

"Pri tem je potrebno samo poklicati, si v spomin," pravi ta urad, "da je dne 10. novembra 1942 Hitler sam priznal, da je padlo že najmanj 350,000 Nemcev."

"Hitler bi rad natvezil nemškemu ljudstvu, da je padlo v celotni zimski kampanji v letih 1942-43 samo 192,000 Nemcev."

Nato pa informacijski urad naglašava, da je samo od 23. novembra 1942 do 2. februarja 1943 izgubila nacistična armada 320,000 mož, samo v boju za Stalingrad.

V vseh dvajsetih mesecih vojne z Rusijo ni izgubila nemška armada nič manj kot 4 milijone mož, pravi Sovjetski informacijski urad.

ANGLEŠKI TISK O ODPORU NA BALKANU

Eastern Daily Press (Norwich) prinaša v svoji številki od 14. januarja opis splošnega položaja na Balkanu in razpravlja o raznih posebnih faktorjih, ki v tem delu Evrope motijo nacistično preuredbo in ustvarjanje Nemcem neugodne razmere. Angleški list povdarja, da "arhitekti novega reda niso naležali nikjer drugje v Evropi na težje probleme pri nadaljevanju vojne."

Glede na odpor v Jugoslaviji, piše Eastern Daily Press, da je "poslanica, katero je general Eisenhower poslal jugosl. upornikom, še enkrat obrnila pozornost na junaški odpor osvojiteljnih jugoslovanske armade."

Slovenija pod nemškim jarmom

Kaertner Zeitung prinaša v svoji številki od 15. januarja govor gauleiterja Reinerja v Celovcu. Glede složne situacije je izjavil Reiner, da bi bilo lahko miselno in nespametno zanikati ali skrivati resne težave sedanjih dni. Trdil je, da je nemški narod, in z njim tudi njegov Fuehrer (!) miroljuben. Nadalje je dejal: Fuehrer je vedel, da bo dveh letih "blitzkriega" brezpogojno prišlo do odločilne borbe s Sovjetsko Rusijo. Povdarjati je treba brez olesavanja, in venomer ponavljati, da gre v tej vojni zares za vse — za biti ali ne biti. Slepa vera v Fuehrerja je danes najdragocenejša vrednota nemškega človeka, kakor je bila v času, ko je bil nacionalno-socialistični pokret še nezakonit.

S temi in sličnimi frazami je Hitlerjev gauleiter razlagal in naglašal važnost posebnih nalog in dolžnosti naše Gorenjske, od katere je zahteval "neumornega dela in najsrajnejše discipline".

Nacistični dopisnik opisuje borbe pri Komari

Deutsche Zeitung in Kroatien objavlja dopis svojega vojaškega poročevalca Kerna o bojih pri Komari, katerih so se udeležile nemške čete.

"Ko je četa nemških vojakov planila iz svojega zaklonišča v gozdu in začela plezati na prvi breg, jih je obsula toča krogel. Na levi je bilo par kmečkih hiš, v katerih je bil še pred par urami uporniški glavni stan. Nankrat so se na klanec pojavile 4 sence, toda izginile so še predno smo mogli začeti streljati. Kmalu nato je noč zakrila bojišča."

Naslednjega dne so nemški vojaki korakali naprej in v vsoj pogovorih primerjali lepoto bosanske pokrajine z visokimi planinami svoje rodne Štajerske. Kilometer pred ciljem, ki jim je bil odrejen za ta dan, so jih partizani obsuli s peklenskim ognjem in jih prisilili, da se skrijejo v snegu; šele ponoči je streljanje prenehalo.

Toda za nemške vojske tudi ponoči ni miru. Vso noč so ostali na straži.

To noč je padel poveljnik kolone. Naslednjega dne se je razvila še težja borba, toda nemški vojaki nadaljujejo svoje napredovanje skozi doline in preko gorskih grebenov naprej v osrčje Bosne."

450-LETNICA OBODSKE TISKARNE

M. E. Club "Njegosh" 9803 Houston Ave, So. Chicago, Ill. bo priredil proslavo 450-letnice Obodske tiskarne. Izdal bo ob tej priliki spominsko knjigo s kratko zgodovino, s slikami, faksimili in drugim materialom v zvezi s to tiskarno. Cena knjigi bo en dolar — imena družtev in posameznikov, ki bodo naročili 5 ali več izvodov, bodo natisnjena v spominski knjigi. Naročila sprejema zgoraj omenjeni klub do 15. aprila t. l.

Navedena obletnica ima za nas Jugoslovane velik kulturni pomen. Obodska tiskarna je bila prva na Balkanu, obenem pa ena izmed prvih v vsej Evropi.

V tej dobi, leta 1493, so nekateri predeli sedanje Jugoslavije — Obod je blizu Cetinja — zornost na junaški odpor osvojiteljnih jugoslovanske armade. nima središči zapadne kulture.

Obsodbe italijanskega vojaškega sodišča

Domače jugoslovansko pisje, ki se nahaja pod kontrolno osišča, je poročalo dne 17. bruarja, da je vojaško sodišče obsodilo na dosmrtno pričo delo:

Martina Tepinija, roj. leta 1921 v Ljubljani. Bil je član revolucionarne komunistične skupine v Ljubljani in s prenosnim vesti med komunističnimi četami vzdrževal njihove me sebojne zveze.

Janez Lesar, roj. leta 1908 Ribnici, je bil obsojen na smrt. Pripadal je prevaratni in sovražni komunistični skupini, ter celo vstopil v vojsko a stonom izdaja važne vojaške podatke; ščuval in vspebuje k umoru Ludvika Kluma, Franca Arko, Martina Gornika, Jožeta Cirmana.

Domače jugoslovansko pisje poroča dne 18. februarja, da je bil obsojen na dosmrtno pričo delo Ante Furušić, ki pripadal komunistični tolpi teroristov in se udeležil napada na italijansko divizijo "Macedonia".

Vojaško sodišče v Zagrebu Deutsche Zeitung in Kroatien poroča dne 27. februarja, da je mobilno vojaško sodišče v Zagrebu obravnavalo zadevo proti:

Ivanu Karliču, članu komunistične stranke in sekretarju cestne organizacije; dajal je navodila za protidržavno delovanje in posredoval med četami in vrhovno komunistično stranko na Hrvaškem;

Rado Končarju in Bratu Mučnjaku, ki sta prirejala svojih stanovanih komunistični shode in se bavila s komunistično propagando.

Vsi trije so bili obsojeni na smrt in ustreljeni.

Sabotaža na železnicih Madžarski časopis Nepszo poroča dne 17. februarja, da je na hrvaškem odseku železnice med Zagrebom in Budimpeštom vzpostavljene varen in promet. Ukrepi vojaške oblasti so uspeli; zdaj že vsi vlaki ne bodo nesreči ali poskušali na progi med Koprivnico in Zagrebom. Nasip je zdaj v redu, ko da ni več potrebno, me vlaki.

Deutsche Zeitung in Kroatien poroča dne 20. februarja, da je potniški in tovorni promet med Zagrebom in Crikvenico popolnoma odprt.

Promet med Ljeskovico in Nasicami je prekinjen. Postaja Kupjak je za ves promet zaprta. Vagone in pošiljke se sprejema le do postaje Skrad. Po dajda potniških listkov za Skrad no je ustavljena; tovorni promet pa se nadaljuje.

Različne vesti iz Hrvaške Dne 19. februarja sta blizu Korenic v Slavoniji ubila dva SS vojaka.

V Novem (Banjaluka) je bilo prebivalstvo do 30. januarja jaddati vse radio aparate in ličiji.

Kdor odpotuje iz Banjaluke dobi razven potnega lista dovoljenje in potrdilo, da je dovoljenje za potovanje. To potrdilo mora pustiti doma v državi, da je njegova odsotnost pravičena.

Kupujte vojne bonde in vojne valne znamke, da bo čimprej osiše in vse, kar ono predstavlja.

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN—I. DEL

— Morda ti bo pa znal go-
spod komisar razvezati jezik, —
je dejal s njim.

Redar je odprl težka vrata in
potisnil dečka v tesno, mračno,
vlažno sobico s trdim ležiščem
ob steni.

Na postelji, zbiti iz desk, je
glasno smrčal pijanec. Skripa-
nje vrat ga je zbudilo.

— Glej, glej, otroka mi po-
šiljajo, da mi ne bo dolgčas, —
je zamrmral. — Lezi k meni,
da me ne bo zeblo.

Deček je prestrašeno kriknil
in vrata so se takoj zopet od-
prla. Pijanec se je vzravnil na
postelji in njegov živalski obraz
je bil tako gnusen, da je nad-
zornik razumel dečkovo grozo.

Dovolil mu je oditi.

— Lezi tu na odejo k redarju,
ki te je privedel, — je dejal
dečku.

In vrata pijančeve celice so se
zopet zaloputnila.

Proti poldnevni so spravili
Milčka po brezuspешnem zasl-
jevanju v policijski voz in ga
odpeljali v sodne zapore.

— Kako se pišeš? — so ga
vprašali tam.

— Claude.

— Drugega imena nimaš?

— Ne, gospod.

— Koliko si star?

— Ne vem, gospod.

— Tvoje bivališče? Kje imaš
očeta in mater?

— Ne vem, gospod.

In deček je bričko zaplakal.

Bal se sicer ni, saj ni bil storil
nikomur nič zalega, toda te
mračne stene, ti strogi obrazi in
ta osorna vprašanja so gaabila
kako zbegala, da se je ves tre-
sel.

Bil je trdno prepričan, da ga
ti strogi gospodje ne bodo kaz-
novali, saj ga niso imeli za kaj,
a vendar mu je bilo nekam ču-
dno tesno pri srcu.

Solze ti ne bodo prav nič po-
magale, — je dejal inspektor.

— Povej rajši, kje stanujejo
tvoji starši in kakšen je tvoj
poklic.

— Sem brez poklica, — je
odgovoril deček hitro, — prise-
gam pa, gospod, da bi rad de-
lal in bil pošten. Povejte mi,
kaj naj počnem. Ubogal vas
bom, priden bom...

— Povej mi torej, kje stanu-
jejo tvoji starši.

Deček je bil opetovano pri-
pravljen povedati sodniku vse
po pravici, pa ga je nekaj za-
držalo.

— Če povem, kdo sta moj oče
in mati, — si je mislil, — ju
bo sodnik zaslišal in njuni zlo-
čini pridejo na dan. To bi bilo
podlo. Ne, molčal bom!

Tako je bil sodnik prisiljen
podpisati obsodbo. Naslednjega
dne so prepeljali dečka v za-
prtem vozu v kaznilnico za mla-
doletne obsojence. Kaznilnica
ima petsto celic in v vsaki je
zaprt po en otrok, preventivno
aretiran in obsojen ali pa zaprt
na prošnjo staršev samih. Vsak
otrok ima svoje delo. Samo Mil-
čku niso dale nobenega.

Ves dan in vso noč je bil sam
v celici, ki jo je paznik zjutraj
odprl, da je lahko odšel na dvo-
rišče, kjer se je z drugimi ob-
sojenci izprehajal, ne da bi s
kom govoril.

Potem so ga pa zopet odvedli
nazaj v samotno celico in do
osmih zvečer, ko so šli vsi spat,
ni videl razen paznika žive du-
še, niti slišal človeškega glasu.

Zaprt je bil v grobu, še stra-
hotnejšem od groba, kjer poč-
vajo mrtlič, kajti za mrtve lju-
di molijo, za njimi pretekajo
solze in jim nosijo rože.

Mnogi stari obsojenci malo-
nežabazne, če jim bivanje v teh
strašnih celicah malo podaljša-
jo.

Ubogi deček je bil strit. Zama-
n je razmišljal vse dolge dni
in prečute noči, kaj je zakri-
vil, da so ga zaprli, njega, dva-
najstletnega otroka. Sam pri se-
bi je pripomnil:

— Otroka, ki ima dobro srce
in ki hoče ostati vse življenje
pošten.

Edini odgovor na to obupno
vprašanje so bile solze, ki jih je
pretakal po cele dni in noči.

In prišli so napadi besnosti,
divje, tihe besnosti, ki je paznik
ni mogel slišati, ki pa je pogar-
njala dečku vso kri v glavo in
ga dušila. Slednjič se ga je po-
lastil obup in groza. Njegove
muke so bile neznosne.

Tem slabše! Naj se zgodi
karkoli — bil je že pripravljen
izdati Slimaka in njegove paj-
daše. Pove vse, kar ve o njih.

Pove tudi, kaj je videl in slišal
usodne noči v Moisdou. Morda
ga potem izpuste, morda bo
zopet videl Claudineta.

Trdno je sklenil povedati vse.
Toda naslednjega dne si je zo-
pet premislil. Bilo bi nedostoj-
no ovaditi očeta in mater. Ne,
tega pod nobenim pogojem ne
stori.

Nekega dne je prišel ponj voz
in ga odpeljal v sodno palačo.

Vstopil je v majhno, mračno
dvorano, ker je stala na straži
mestna garda.

Okrog njega so bili možje in
žene odvratne zunanosti. Čakal
je dobro uro. Šele potem so se
odprla vrata.

Poklicali so ga.

Vojak ga je prijel za roko in
posadil na klop. Pred njim so
sedeli trije črno oblečeni možje.

Gledali so ga tako, da ga je po-
stalo kar strah. Deček je takoj
spoznal, da tem možem ne sme
lagati. In sklenil je molčati.

Četrti, tudi črno oblečeni mož
je vstal in spregovoril nekaj
besed. Deček ni razumel, kaj je
rekel.

Čutil je za seboj mnogo lju-
di, ki so za radovedno gledali.

— Drago dete, — je sprego-
voril črno oblečeni mož v sredi-
ni, — opusti slednjič molk, ki
se ga tako trdovratno držiš. Po-
vej nam svoje in ime svojega
očeta. Če bo treba, odgodimo
obravnavo za teden dni, da zve-
mo resnico in ti prihranimo ob-
sodbo, ki bi jo neradi izrekli
nad teboj. No torej, ali odgovo-
riš na moje vprašanje?

Deček je molče odkimal z
glavo.

Po kratkem posvetovanju je
predsednik razglasil obsodbo.

Deček je bil kot potepuh obso-
jen na pobiljševalnico do pol-
noletnosti.

Zvečer so ga odpeljali nazaj
v kaznilnico mladoletnih, kam-
or se je pa vrnil že kot obso-
jenec.

Mrs. Ruth Cheney Streeter

Major R. C. Streeter iz Mor-
ristowna, N. J., je načelnica žen-
skega oddelka mornarskega zbo-
ra.

Preiskovalni sodnik se je pa
zanimal za dečkovo usodo in je
poskrbel, da so poslali Milčka v
otroško kazensko kolonijo na
kmete, v Moisselles. Dečkovo
srce je kar poskakovalo od ve-
selja. Zdaj se mu ni bilo treba
več bati, da bi srečal Slimaka.

Med potjo mu je paznik pravi-
lo o življenju v koloniji, da ho-
dijo otroci vsako nedeljo na iz-
prehod, da jih je ravnatelj,
star stotnik, vojaško organizi-
ral, da imajo svoj pevski zbor
in sploh da je življenje v kolo-
niji prijetno.

— Ali se uče otroci v kolo-
niji tudi čitati? — je vprašal
deček paznika.

— Seveda. Kolonisti imajo
vsa kdan dve uri šolo in nekate-
ri dobe iz svojih predmetov celo
izpričevala.

Dečku je postalo med vožnjo
v vlaku slabo. Čelo je imel vro-
če, ustnice izsušene in srce mu
je močno utripalo.

— To ni nič hudega, — je me-
nil paznik, — na svežem zraku
si kmalu utrdiš zdravje.

Ko sta pa stopila skozi velika
kaznilniška vrata, je paznik na-
daljeval:

— Zdaj te predstavim gospo-
du ravnatelju. Lepo prijazno
mu odgovarjaj in pazi, da se mu
prikupiš. To je zelo dober gos-
pod, malo strog sicer, toda vse-
skozni pravičen.

Vstopila sta v sprejemnico,
kjer ju je sprejel uradnik in
vpisal novega gosta. Takoj za
njima je vstopil ravnatelj kaz-
nilnice v spremstvu črno oble-
čene mlade dame.

Gospod ravnatelj, je dejal
paznik, — privedel sem dečka
iz pobiljševalnice, evo ga.

— A, dobro, — je odgovoril
ravnatelj in premeril dečka s
strogim pogledom.

Poglejte, gospa de Pen-
hoet, — je nadaljeval obrnjen
k svoji spremljevalki, — po-
šiljajo nam novega kolonista,
ki se mu ne pozna, da bi bil po-
kvarjen.

Helena ni takoj odgovorila.
Nekaj nerazumljivega se je
zganilo v njenem srcu.

— Vi, ki se tako zanimate za
naše otroke, vi, ki vam pravi-
vo "dobra gospa," boste goto-
vo priznali, seveda če njegov
obraz ne laže, da se razlikuje
od drugih.

— Prepričana sem, gospod
ravnatelj, da njegov obraz ne
laže. Kajne, drago dete, da boš
priden in poslušen in da se boš
rad učil delati.

— Da, gospa, — je zašepetal
deček in naenkrat silno preble-
del.

— Najprej ti moram poveda-
ti to, kar povem vsem, ki pride-
jo k nam, — je nadaljeval ravnatelj, — da bo namreč tebi v
prid, če boš priden. Za nepo-
sluše in trmaste imamo različ-
ne kazni; ne smejo na izprehod,
ne dbe jesti, zapremo jih ali
vtaknemo v prisilni jopič; pač
pa imajo pridni...

— Gospod ravnatelj, — ga

je prekinila Helena, skočivši k
dečku, ki bi bil malce omahnil,
— temu otroku je slabo...

— Saj res... Antonine, po-
kličite koga in odvedite tega
otroka v bolnico.

— Ali mi dovolite oditi z
njim, gospo dravnatelj?

Kmalu je deček počival na
sveže postelji v bolnici, po-
greznjen v trdno spanje. Ob
postelji je sedela mlada dama
in pazila, da bi bolni deček
ničesar ne pogrešal. Ko se je
pa prepričala, da mu ničesar ne
manjka, se je ozrla nanj in za-
šepetala:

— Zdaj je star dvanajst let,
kakor tale tu... Bože, ohrani
mi ga! Kaj neki se je zgodilo z
njim v teh dolgih letih?

In odšla je.

XVIII.

KOŠČEK NEBES

Odkar je bil Milček izginil,
je vse kazalo, da se je nemila
usoda razsrdila na zanimivo
Slimakovo bratovščino. Zefyri-
na je zatrdila, da jih je zapu-
stila sreča in da se jim nikoli
več ne nasmehne. Tatvina, ki jo
je bil zasnoval Slimak, se je bi-
la izjalovila. Brez Milčka si ni-
so upali vlomiti.

Tako je v komedijski kol-
libi kmalu zavladala beda.

Slednjič jih je začela nadlego-
vati še policija. Zato so se na-
potili v okolico mesta. Pa tudi
tam niso imeli sreče in zato so
se vrnili v Pariz ter se nasta-
nili v Point-du-Jour.

Preostajalo jim ni drugega,
nego tu pa tam kakšna žepna
tatvina, Slimakova specialite-
ta, napad zakasnelih pešcev
pod železniškim mostom v Au-
teuilu ali ropanje pijancev.

Groza jih je obhajala pri mi-
slu na Milčka. Kdo jim je mogel
jamčiti, da jih nekega lepega
dne ne bo izdal? Poleg tega je
Slimak s strahom mislil na svo-
ja stara leta. Deček bi mu lah-
ko pomagal, ko sam ne bo več
za nobeno rabo.

Strah pred ovadbo in žalost
nad pokopanimi nadami sta ga
prisilila, da je začel dečka iska-
ti.

Panoufle in Zefyrina sta se
strinjala z njegovimi načrti.

— Saj ne bo tako težko najti
ga, — je menil Panoufle, —
Fantič ni navihan, policija ga
bo kaj kmalu prišla in zaprla
kot potepuha.

In res so po Panouflovu za-
slugi čez nekaj dni zvedeli, da je
Milček zaprt v koloniji v Mois-
sellesu pod imenom Claude.

(Dolje prihodnjé)

Mali oglasi

Avtomobil

kupim, ako ga imate naprodaj.
Pokličite Henderson 5840, ali
pa se zglasite na 1054 E. 72 St.

Kako slišati

glasove in godbo

potom

"NARAVNEGA POSLUHA"

Poslušajte, kako je nov izboljšan
AUREX pripomoček povzročil radost po-
sluha, nudil 25 odstotkov širši obseg
glasov in godbe, kot pa kateri drugi
navadni instrument. Ta pripomoček je
bil izpopolnjen po ameriškem pionir-
skem laboratoriju s majhnimi "high-
fidelity" vakuom radio tudi. Ta nov
AUREX pripomoček je odobren po
koncili ameriške zdravstvene organizaci-
cije za fizično terapijo.

Kot očala, je nov izboljšan AUREX
pripomoček znanstveno umerjen in iz-
delan za sleherni slučaj posebej. Je
tako lahek in majhen, da se komaj
zavedate, da ga imate. Operira se ga
prav lahko in cena za rabo je nizka.

"A" baterije si lahko nabavite v kateri-
koli trgovini. Pripomoček je v vseh
ozirih pismeno jamčen. Kupi se ga
lahko na odplačilo.

Brezplačna poizkušnja,
ali knjiga

Na vašemu domu ali v lokalnem
uradu družbe, vam bo izurjen tehnik
nudil znanstveno preizkušnjo v posluhu
brez bolečin. V teku 10 minutah imate
rekord vaših pomanjkljivosti posluha.

Se danes pošljite za brezplačni
poizkus

☐ Pošljite mi brezplačno knjigo o
boljšem posluhu.

Dajte mi brezplačno zanesljivo po-
izkušnjo posluha na domu ☐
ali v lokalnem Aures uradu ☐

Ime _____

Naslov _____

Mesto _____ Država _____

AUREX Hearing Aid Co.
of Cleveland
501 Sweetland Building
1010 Euclid Avenue
CHerry 5667
LINCOLN R. HOLLER, Distributor

ANY BOOK
IN PRINT

Delivered at your door
WE PAY POSTAGE
Standard Authors,
new books, popular
editions, fiction, re-
ference, medical, me-
chanical, farm, house-
hold, children's books
— ALL AT GUARANTEED SAVINGS
Send card now — for Clarkson's 1943
Catalog.

FREE! JUST OFF THE PRESS
To Readers of This Paper: Write
for our great illustrated book catalog.
A short course in literature. The buy-
ing guide of 300,000 book titles.
The answer to your reading problem.

FREE — If you write NOW —
TODAY!
CLARKSON PUBLISHING CO.
Dept. NSR-1
1253 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Mali oglasi

IZURJENI

in
NEKOLIKO IZURJENI
JEKLARSKI DELAVCI
Z IZKUŠNJO ALI BREZ
se sprejmejo za vojno delo
pri

Cleveland Tractor

19300 EUCLID AVE.

Naprodaj

je plinski grelec, ki greje 5
sob; ima električni pihalnik. V
zelo dobrem stanju. Cena zmer-
na ker se odide iz mesta. Zgla-
site se v Apt. 7, na 6127½ St.
Clair Ave.

DO YOU WANT A BABY?

New Vitamin Combination Brings Hope
to Childless Homes

Nothing equals a baby to bring com-
plete unity and happiness into the home
and tie husband and wife together in a
stronger bond of enduring love and mu-
tual interest. Divorce is rare in the homes
of couples that have children.

Unhappy wives, childless due to relieva-
ble functional weakness may now enjoy
the desires and activity of Nature's most
wonderful creation—a normal, fully-de-
veloped, vigorous woman. A sensational
new vitamin treatment specifically for
women may be just the thing needed by
the childless wife and quickly bring the
happiness of a baby in the home. It is,
of course, absolutely harmless.

If you are childless due to functional
weakness and lack normal vigor—if you
wish to eliminate one of the great causes
of unhappy marriages, by all means try
Perlex for one week. To introduce this
new vitamin combination to a million
women quickly, the Perlex Company,
314 N. Michigan Ave., Chicago, Illinois,
will send a full \$2.00 supply for only \$1.00
and a few cents postage. Send no money
— just your name and address. Perlex
comes in a plain wrapper—directions are
very simple and no diet or exercise is
required.

Q. May I have a Bond reissued
so as to include the name of
a coowner?

A. Yes; if the Bond is regis-
tered in your name
alone, and if an excess
holding does not result.
The reissued Bond will
bear the same issue
date as the original
Bond.

Q. May a creditor obtain infor-
mation as to a debtor's own-
ership of War Savings Bonds?

A. The Treasury gives no
information about the
holdings of any person
in War Savings except
to that person or to
such persons as have
clearly established a
legal right to the infor-
mation.

Q. What will the Government
do with money I pay for my
Bond?

A. Your money will be put
to work at once to help
the Nation's war pro-
gram.

Q. When will I make my in-
come-tax report on the in-
crease in the value of a War
Savings Bond?

A. You may do either.
You may report the in-
crease in value of a
War Savings Bond on
your income tax report
each year that you hold
the Bond, or, you may
wait until you redeem
the Bond and then in-
clude the increase (the
amount received over
and above the price you
paid for the Bond) as
income for that taxable
year.

Remember—the longer
you keep War Bonds,
up to 10 years, the more
valuable they become.

WSS 707H

U. S. Treasury Dept.

A MESSAGE FROM FIORELLO H. LAGUARDIA

CITY OF NEW YORK
OFFICE OF THE MAYOR

As I see it, the purchase of War Stamps and Bonds is

necessary and not discretionary.

If we do not buy bonds, and lose the war, the Nazis,

Fascists and Japs will come over and take all our money. If

we win the war, we will have our money, our country and our

institutions.

I disregard entirely the fine interest and good invest-

ment features of War Stamps and Bonds. Our safety, our count-

our future peace constitute an interest of such magnitude that it

cannot be expressed in dollars.

All Americans—businessmen, employees, employers, wage

earners—should buy to the very limit. Overtime, bonuses, extra

profits should all be put in War Stamps and War Bonds. It is

not only patriotic. It is necessary.

Fiorello H. LaGuardia
Mayor

U. S. Treasury Dept.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or
double your money back

When excess stomach acid causes painful, suffocating
gas, sour stomach and heartburn, doctors usually
prescribe the fastest-acting medicine known for
prompt relief—medicines like those in Rite-Aid
Bottle. No irritative, harmful drugs. Comfort in
5 minutes or double your money back on return of bottle
to Rite-Aid or all drug stores.

Pomladanska razprodaja

Pomlad je tu in vi rabite mnogo stvari okrog
vaše hiše. Pri nas dobite vsakovrstna umetna
gnojila—razno vrtno prodje,—travna semena—
mreže za okna in vrata (combination door)—
Dutch Boy barvo,—Dutch Boy olje—Kem-Tone
barvo kakor tudi enamel in varniš. Imamo tudi
veliko zalogo inlaid linoleja.

Se priporočamo za naklonjenost.

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO RD.

PUBLIC SIGHTS

By the "Sightseers"

Hi ho, everyone, an exciting week has gone by, so we'll report on one of the events which we took in and which was none other than the farewell party last Saturday at Kunchick's Hall, in honor of a few boys from the neighborhood, who left to join Uncle Sam's boys in the Army. Here's wishing all of you the best of luck, and a speedy return.

A... Tibyash taking over as the great singer of the evening. Say Art, what made you start singing like that?... A boy that really had all the girls around him was none other than Johnny Budnar. Why, Johnny, and all this time we thought you were bashful!... Girls, notice, if you want a good jitterbug partner, dance with Steve Valencic. Do you remember how good you were, Steve?... Lilian Strazisar being addressed as that "blonde beauty." Boys, is that what it's going to be from now on?... Nick Raplo-novich coming to the party with two Akron girls. What's the matter, Nick don't Cleveland girls agree with you?... Mrs. Valencic, that "potica" was very good... Irene Mack taking over in the kitchen and doing a very good job of it... Dick Cousins claiming that he would never take a girl to a party. Now, Dick, is that the impression to have of little helpless females?... Violet Vogrin showing everyone a box of aspirins. Vi, what made you think we'd have use for them?... After a long absence from the crowd, Ernie Tibyash attended the affair looking better than ever. What was the reason for your long stay-away, Ernie?... Zarko Valencic taking over behind the bar all evening. Where did you learn how to take care of "pop" so well, Zarko?... Della Barbo certainly knew how to handle the male part of the crowd. What's your technique, Della?... Vickie Paskualq and Eddie Budnar having a wonderful time together, Ed, since you said we shouldn't mention anything about you, we didn't, did we?... Frank Picman enjoyed himself by playing the accordion. Where did you take lessons, "Jeff"?... Joe Barbo turning out to be a very good dancer. Who was the lucky girl that taught you, Joe?... Frank Babudar arrived after 12 o'clock and was in the mood for a lot of dancing. We bet you'll miss those polkas and waltzes eh, Frank?... We would like to know where Frank Somrak disappeared at midnight. They lived near Euclid didn't they, Frank?... Eddie Oleski trying to tell us he didn't know how to dance. You can't hand us that line, Ed!... Leo Jalovec showing up with a girl from East 185th St. way. You boys certainly go out of your way to get a girl... John Bratina and Joe Klaus just stayed neutral and enjoyed themselves. We would like to inform a few of the boys that we still clearly remember everything that happened at the party and we'll never forget it.

Your Weekly Reporters,
The "Sightseers"

STOP, LOOK, LISTEN AND LIVE!

Somewhere in this country at this moment a train is speeding over the rails carry the most precious cargo ever loaded on wheels—American soldier boys. How Hitler would love to wreck that train! Well, he can't do it, but some careless American motorist might. Last year grade crossing accidents resulted in derailling hundreds of trains. The Greater Cleveland Safety Council says: "Don't help Hitler! At grade crossings stop, look, listen and live!"

PLUMBING SAFEGUARDS SOLDIERS' HEALTH

CHICAGO, ILL.—One of the biggest factors in the unusual record established by the United States in protecting the health of the armed forces is the fact that American Camps, barracks and naval training stations are the finest equipped from the standpoint of plumbing of any camps in any war in the history of the world. There is one shower bath for every 12 men; one lavatory and water closet for every 8 men and laundry tray in every barracks according to the Plumbing and Heating Industries Bureau. While the plumbing in army camps in this war sets an unusually high standard, the basic purpose is not to provide luxury for the men but to protect their health, morale and efficiency. In every war on which there are records, the number of deaths from disease has exceeded many times the losses from killed or wounded in combat. In World War I, for instance, records show "admissions from disease were 14.6 times as numerous as those for wounds even in France."

1943 Version of Nursery Rhymes

Little Bo-Peep has lost her sheep
And don't know where to find them,
We gave her a hint where to peep,
Meat rationing, the butcher had got 'em.

Old Mother Hubbard went to the cupboard
But not for a bone for "Rags"
For like many other loyal dogs
He had joined the WAGS!

Ride a cock-horse to Banbury Cross,
The lady is riding upon a white horse,
He's not very pretty, and mighty lean
But then he needs no gasoline.

There was an old woman who lived
In a shoe,
That's what the housing problem has
Come to!

Jack Spratt could eat no fat,
His wife could eat no lean,
Meat rationing has changed all that,
And now they live on greens!

Rub-a-dub-dub, three men in a tub,
Hitler, Mussolini, and Tojo,
Set out to conquer the Seven Seas
But instead they are sinking, glub, glub.

Little Tommy Tucker
Sings for his supper,
What will he eat?
Why bread minus butter.

Peter, Peter, pumpkin eater,
Had a wife and couldn't keep her,
Can't say that we blame him much
With sales tax, income tax, and such.

Mary, Mary, quite contrary
Has changed her garden to grow
Lettuce, beans, and peas in a shell
And victory vegetables all in a row.

A dillier, a dollar, a ten o'clock scholar,
He don't know the time of day.
What with standard, war time and all,
Do you blame him for getting that way?

Reprinted from Nova Doba.

PROTECT YOUR CHILDREN

When children are old enough to go to school, they learn how to act in case of fire. But many smaller tots are burned, seriously or even fatally, at home. The Greater Cleveland Safety Council suggests that parents teach children from infancy the danger of fire—and keep them out of the kitchen!

War workers! You are not expendable! You and your work are needed for victory—at you and your family need. The Greater Cleveland Safety Council urges war workers to do all work safely. If you're not absolutely sure of the safe way, ask your foreman. Save manpower for warpower!

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Anderson 5311-5312

Office of Civilian Defense

A new class schedule for the War Department Civilian Protection School at Purdue University, Lafayette, Indiana, was announced today by Dan T. Moore, Director of the U. S. Office of Civilian Defense for the Fifth Region.

The subjects to be offered during the next scheduling periods are Passive Plant Protection—March 21 to March 26, April 11 to April 16, May 25 to May 30; Gas Specialists—April 4 to April 9, May 2 to May 7.

The Passive Plant Protection course, according to Mr. Moore, is open to all industrial executives and employees who are responsible for the organization and maintenance of plant protection services.

The Gas Specialists course is designed for persons who will qualify as gas officers in their Citizens Defense Corps or in an industrial plant or public utility. A knowledge of chemistry is essential to the course.

There is no fee for these courses, the only charge being \$17.00 for a room and meals. The school, dormitory and dining room are all located in Cary Hall Northwest on the Purdue University campus.

Application to attend any of these courses should be made through the local defense council. Further details about the courses can be secured by addressing Dan T. Moore, Regional Director, U. S. Office of Civilian Defense, Standard Building, Cleveland, Ohio.

Rationing

Rationing of meat, canned meat, canned fish, cheese, edible fats and oils will begin at midnight, March 28, on a basis that that will give Americans nearly twice as much meat and fats but only half as much cheese as the British are getting.

Sixteen points per consumer per week will be allowed for all of the new rationed foods and the consumer can decide upon which of the rationed foods and the rationed items he prefers to spend most of his points.

Weekly Rations:

Meat 2 to 2½ lbs.
Butter 4½ ounces
Lard 4 ounces
Margarine 1½ ounces
Cheese, slightly less than 2 ozs.
Shortening 3 ounces

RED STAMPS in the new ration book will be used for the above rationed items. The 16 red stamps available to each consumer each week will be interchangeable and may be used for any of the items included in this program.

During the first five weekly periods, red stamps from Ration Book No. 2 will become valid and expire as follows:

Week	Red Stamp	Stamp
Beginning	Bearing Letter	Expire
March 29	A—(16 points)	April 30
April 4	B—(16 points)	April 30
April 11	C—(16 points)	April 30
April 18	D—(16 points)	April 30
April 25	E—(16 points)	later

Reprinted from Nova Doba

"It Takes Both"

It takes both... a Romeo and a Juliet to enact the famous love scene from the Shakespeare play. It takes both... War Bonds and Taxes to win this war... War Bonds and Taxes are the price we must pay for a Victory over the Axis powers.
U. S. Treasury Department

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy U. S. War Bonds & Stamps

MARCH 29, 1943

Victory Gardens

A five-week course to help solve your wartime food problems will be offered in the Cleveland public evening schools.

This is one of eight courses which have been shortened to help adults who want to play some part in the war effort. Those who are interested may register on the first night of the course. A small charge is made to cover the cost of the teaching.

Victory gardening for beginners will be held once a week from 7 to 9 p. m. at these schools.

THURSDAYS, Memorial School garden, 410 E. 152nd St.

The following short courses are held Mondays and Wednesdays:

Auto driving for beginners, West Technical and John Hay.

Shop practice for beginners, East Technical, West Technical, Collinwood, John Adams, Cleveland Trade School.

Commercial training in typing, filing, stenography, stencil cutting, comptometry, mimeographing at John Hay, Collinwood, John Adams, West Technical.

Clothing for beginning and advanced students at Jane Addams, E. 55th St. and Carnegie Ave., John Adams, John Hay, Collinwood, West Technical.

Aeronautical engines, including aircraft mechanics and pre-flight training at East Technical.

All courses are given at night except Machine Shop classes, which meet every Saturday starting March 20th at East Technical (8:30 a. m. to 4:30 p. m.), Collinwood (8:30 a. m. to 12 noon), West Technical (12:30 to 4 p. m.)

For further information call CHerry 3660 and ask for Adult Education.

UNITED YUGOSLAV RELIEF FUND

Bart Andress, National Fund Director of the United Yugoslav Relief Fund, sponsored by the American Friends of Yugoslavia, Inc., has left New York on a coast-to-coast trip to confer with community leaders and officials of the War Chests in various cities with regard to Yugoslav relief.

The United Yugoslav Relief Fund has been officially designated as one of the participating agencies of the National War Fund, thus taking its place as one of the major United Nations war relief groups in this country. Mr. Andress' trip is made in connection with the announcement from the National War Fund that they will expect each of the participating agencies in the Fund to develop to the fullest possible extent their programs of committee activities and the full interpretation of their programs by the processes of general information and publicity.

Upon his departure from New York, Mr. Andress will visit during the next three weeks: Chicago, Indianapolis, St. Louis, Kansas City, Los Angeles, San Francisco, Portland, Oregon, Tacoma, Seattle, Spokane, Salt Lake City, Denver, Omaha, Minneapolis and St. Paul.

—American Friends of Yugoslavia, Inc., New York, N. Y.

Do you make it a habit to put out a match or the fire of a cigarette before tossing it aside? The Greater Cleveland Safety Council asks you to remember that a match in a Boston night club started the nation's greatest home-front disaster in 1942. Save manpower for warpower.

Pitches Hot Steel

Bob Feller, one of the finest baseball pitchers of the era, is now captain of a 40-mm. gun crew aboard a new battlewagon. Bob joined the navy as physical instructor but later applied for gunnery school. Here he is, grin and all, beside his gun.

Safety Hints

Don't let the fact that there are fewer cars on the streets lull you into a sense of false security. The Greater Cleveland Safety Council points out that 27,800 persons were killed on our highways and streets in 1942, despite mileage rationing and the 35 mile-an-hour speed limit. Every death and injury to an American worker helps Hitler and sabotages our war effort. So drive safely, walk safely and obey traffic signals.

Here's a brief warning from the Greater Cleveland Safety Council: Don't carry matches—the kind that strike anywhere—loose in your pocket. They may be ignited if you fall on them. You may drop them when you take other objects from your pockets. It's best to use safety matches, both for personal use and in your home.

"Child Burned to Death!" That headline was printed somewhere in the United States of America on an average of six times a day last year! The Greater Cleveland Safety Council says such deaths can be reduced if you place your stove far enough away from the wall not to be dangerous. And don't overheat the stove, or use kerosene to kindle a fire. America can't afford to burn down any of the homes its boys are fighting for.

Mother, keep that little toddler safe from harm! The Greater Cleveland Safety Council reports that more little children are killed by burns and scalds than by any other type of accident. Keep the baby out of the kitchen, and never keep the handles of pans outward. A gleaming pot handle is a big temptation to youngsters and one grab may bring burns from boiling water or hot grease.

Here's a St. Patrick Day message Americans might hear if St. Pat had a mike: "If ye don't want to be wearin' six feet of green sod, then don't be thinkin' that a shamrock will keep ye safe from harm. Ye'll be doin' yourself and your Uncle Sam a favor by workin' an' livin' safely all the time, an' savin' your health and strength to help drive the snakes off the earth"... The Greater Cleveland Safety Council adds: "Sure, and that's no blarney!"

Mothers, the law of gravity always works, and that's sometimes unfortunate—especially when small children tug at a table cloth or grab the handles of pans on the stove. The Greater Cleveland Safety Council reminds you that burns and scalds cause the most deaths among children. So keep hot liquids out of their reach.

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN, Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Jugoslavia)

(Continued)

Hitler at once gave his agent the order to make the land "again" German and to introduce German order and German laws. All events in Slovenia are taking place under this plan of "re-Germanization." This plan, according to official German declarations, was prepared in all its details long before the invasion of Yugoslavia. Various official government circles and private assertions give ample proof of this. Thus, in an obscure village, a German teacher who came into the occupied territory from Bremen, said, "I came to my post on May 1, 1941, but I was appointed to this post already on October 1, 1940."

The manner of Germanization, the number of agencies involved, and the goal they have set (in German terminology "gerade Zielstrebigkeit") offers proof of their preconceived and detailed plan.

A characteristic of this plan is that it employs the same technique as the German military operations, that is, the "Blitz." The day after the occupation, all Slovene signs on offices and principal buildings had to be removed and replaced with German signs. The names and surnames of the population were permitted to be used, both in speech and in writing, only in the German form. All places were renamed in German, and where there were no German names, commissions of experts selected and authorized new German names. The Hitler salute with the uplifted right hand became mandatory. Over night the only recognized language was German.

German nationalistic mythology described this change by saying that in the land there was a reawakening of the creative force of the German blood ("Die Geschichtsbildende Kategorie des Blutes"), which shall give a place to the new faith of German stock and blood.

Italianization

On the territory of Slovenia which the Italians occupied, everything goes on in the name of Italianization. However, instead of German methods, the Italians use methods which they already have been employing in the Julian March since 1918. At the moment of occupation the Italians promised the Slovenes a certain form of autonomy and the respect of their language. The infiltration of Italianism and the gradual "liquidation" of Slovenedom is progressing at a slower tempo than it is in the German part of Slovenia. But it is only a question of time when the Italians will officially proclaim the Italianity of Slovenia, as they

did in the case of occupied Dalmatia, which is no less Croat and Serbian than Slovenia is Slovene. And yet the Italians are glorifying the Italianity of Dalmatia as a lofty cultural deed. Literally they say: "Italian teachers have come from Italy with the task of completing the work of culture. Consider them as missionaries. They have returned the children and their parents to the bosom of their ancestral home, and have brought Dalmatia back again under the lordship of Rome."

According to the thesis of Italian Fascism, all the territory along the Adriatic and the Mediterranean Seas that once belonged to the Roman Empire, must again become Italian. It is only a matter of time when the Italians will erase the last vestiges of Slovenedom. Why should the Italians recognize the distinct Slovene national entity to 350,000 people in the Ljubljana Province, since they denied it with terrorism for twenty long years to the 450,000 Slovenes from the Coastland who came under their heel in 1918?

(To be continued)

Pedestrians, watch out even more closely for automobiles when the streets are slippery with ice, the Greater Cleveland Safety Council warns. Motorists can't stop quickly, even though they see you. Don't jaywalk!

RIG JOB—Now serving in facilities of the U. S. Veterans Administration as well as civilian hospitals, Red Cross Volunteer Nurse's Aide are daily becoming essential to the war effort at home. More than 50,000 of these women are prepared to give their time to this work, relieving training nurses from routine duties and thereby helping to alleviate the nursing shortage in hospitals.

AMERICAN HEROES

Thirty-four days were spent on the open sea in a rubber boat by three U. S. Navy men, Harold P. Dixon, Gene Aldrich, and Anthony Pastula. After enduring torturous days under the blazing sun, and freezing nights, these American heroes were finally rescued. In effect, they were kept afloat by a WAR BOND. We need lots of these rubber boats, so buy as many War Bonds as you can. You've done your bit; now do your best!

U. S. Treasury Dept.